

Tervetuloa

Suomen toisen *Rehtoribarometrin* julkistustilaisuus
26.11.2020

Antti Ikonen
Suomen Rehtorit ry

Rehtoribarometri 2020

- Kyselyt: kasvava työkuorma ja työn pirstaleisuus
- Tarve syvällisemmälle tutkimustiedolle ilmiöstä
- Taustalla vuodesta 2011 lähtien toteutettu kansainvälinen oppilaitosjohtamisen pitkittäistutkimus
- Suomi mukana vuodesta 2019 lähtien
- Kohderyhmä peruskoulujen ja lukkioiden esimiehet, rehtorit ja apulaisrehtorit

Tutkimuksen taustaa

- Helsingin yliopisto ja professorit Katariina Salmela-Aro ja Minna Huotilainen sekä yhteistyö Opetushallituksen kanssa
- Kysely jokaiseen maamme peruskouluun ja lukioon
- Liikkeelle huhtikuussa 2020, vastauksia kerättiin kesäkuuhun 2020 saakka
- Tutkimus toteutettiin poikkeuksellisen lukuvuoden loppuvaiheessa
- Saamme ainutlaatuista tietoa koronaepidemian vaikutuksista yksittäisen ammattialan esimiesten työhyvinvoinnin tilaan ja siinä tapahtuneista muutoksista.

Keskeiset tulokset

1. Hyvää

- Kokemus työn merkityksestä korkealla tasolla – suoja burnoutia vastaan
- Työtyytyväisyys on kokonaisuudessaan pysytellyt ennallaan

2. Rehtori-ammatin isot haasteet

- Uupuneiden tai uupumisvaarassa olevien merkittävä kasvu (45 % → 64 %)
- Työstään innostuneiden hyvin huolestuttava lasku (55 % → 36 %)

Keskeiset tulokset

3. Koulussa kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointi kytkeytyy yhteen
  - Rehtorin antama tuki opettajille erittäin tärkeää
  - Mikäli opettajat ja rehtori eivät voi hyvin, eivät myöskään oppilaat voi hyvin

4. Johdon voimavarojen puute voi vaarantaa koko ison yhteisön työnteon
  - Koulun kehittäminen ja työn ilon ylläpitäminen vaatii voimavaroja
  - Ylikuormitus altistaa kyynisyydelle, johon ei ole varaa

Rehtoreiden näkemys

- Työmäärä kasvanut merkittävästi
  - Samaan aikaan työn monipuolisuus koetaan rikastuttavana
- Entiset ratkaisut ja rakenteet eivät toimi tämän päivän haasteissa
  - Voimaantunut yhteisö jaksaa kohdata haasteet ja vastata niihin
- Luottamus ja korkea autonomian aste on suomalaisen koulun kivijalka
- Tarve pedagogiselle johtamiselle iso, aikaa niukasti
- Omasta työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehtiminen tärkeää

Työelämän, yhteiskunnan ja koulun muutos

- **Toimintaympäristön muutokset**
  - Henkilöstö- ja taloushallintoa tehdään yhä enemmän koululla
  - Kiinteistöjen kunto ja ylläpito kuormittavat merkittävästi koulun hallintoa
- **Koulun muutos**
  - Koulujen kokonaismäärä laskenut, mutta suurten yksiköiden määrä kasvanut
- **Johtamisen ja esimiestyön muutokset**
  - Rehtori yhä enemmän ihmisten johtaja ja parhaimmillaan valmentava johtaja

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

- Yhteinen, laajasti hyväksytty tilannekuva
- Kaikkien eri toimijoiden yhteistyö ja parannustoimet
- Toimenpiteet kaikilla tasoilla
  - Yksilö ja esimies, koulut ja oppilaitokset, opetuksen järjestäjä
  - Kansallinen päätöksenteko
- Tuki koulujen johtamisjärjestelmien ja osaamisen kehittämiseen
- **Konkreettinen ohjelma, jolla päästään hallitusohjelmataavoitteeseen**

Myös näitä on kehitettävä

- Virkaehtosopimukset ja työelämän laatutekijät
  - Riittävästi aikaa laadukkaalle esimiestyölle
  - Opetusalan ja esimiestyön houkuttavuuden turvaaminen myös tulevaisuudessa
- Esimiehen itsensä johtaminen
  - Osaamisen ylläpito
  - Fyysisen ja henkisen kunnon säilyttäminen
  - Työn rajaamisen taidot
  - Työn ilon ja innostuksen säilyttäminen omassa työssä, muutosten pyörteissä

”

Yksin johtamisen aika on ohi,
nyt tarvitaan
todellista
jaettava johtamista.